

Verksamhetsberättelse

Universitetsbiblioteket (UB)

Lärande- och Resurscentrum (LRC)

2012

Innehåll

2012 FRÅN ÖVERBIBLIOTEKARIENS HORISONT	1
LEDNING OCH ARBETSMILJÖ	2
SPECIFIKA UPPDRAG TILL ÖVERBIBLIOTEKARIEN 2012	3
EKONOMI	4
STATISTIK UB/LRC.....	5
DIGITALA TJÄNSTER	8
KUNDTJÄNST/UTBILDNING	9
MEDIER.....	10
LRC	11
LRC och lärandestöd för studenter	11
LRC och lärandestöd för lärare	12
Solida system för utbildningarna planering och genomförande	12
HÄRNÖSAND I SAMBIBLIOTEKET	13
Inledning	13
Personal	13
Arbetsmiljö	14
Samverkan	14
SUNDSVALL	15
Inledning	15
Personal	15
Arbetsmiljö	15
Lokaler	16
Samverkan med organisationer, företag etc	16
ÖSTERSUND.....	16
Inledning	16
Personal	16
Arbetsmiljö	16
Lokaler	17
Teknik.....	17
Samverkan med organisationer, företag etc	17

2012 FRÅN ÖVERBIBLIOTEKARIENS HORISONT

Detta år har liksom för hela Mittuniversitetet präglats av realiteten att lärosätets utbildningsuppdrag minskar de kommande åren, detta har konkret för UB:s del inneburit uppdraget att ta fram en 3-årsbudget för 2013-2014 som minskar 3,4 mkr. I fokus var konsekvensredovisning av besparingarna för att universitetsledningen skulle få en samlad bild av "läget" för hela lärosäten under dessa förutsättningar. För att möta kommande dessa utmaningar inledde Mittuniversitetet en utredning av sin lokalisering på tre orter, en utredning vilken i högsta grad sätter biblioteket i fokus. Biblioteket är centralt för studenter och lärare men det går inte att ducka för att det drar stora kostnader att finnas på tre campus. Campusbiblioteken kan inte, till skillnad från administrativ service, centraliseras utan måste finnas där studenterna befinner sig.

Användningen av de fysiska biblioteken fortsatt hög och biblioteken utgör centralpunkter på respektive campus men man kan ändå urskilja en tydligt minskade trend. Inte bara utlån av fysiska medier minskade, vilket följer en allmän utveckling inom högskoleområdet, utan även i viss mån besök i våra bibliotekslokaler. Det är rimligt att anta att dessa minskningar i delar är relaterade till den minskning av utbildningsverksamheten som Mittuniversitet nu inlett efter några år av stor expansion. Trots detta så finns det delar som växer, t.ex. användningen av digitala medier och antalet som tar del av bibliotekets undervisning och workshops.

Flera universitets- och högskolebibliotek rustar för framtiden med s.k. *search and delivery system* för att kunna hantera att digitala medier i olika format blir allt mer central. Mittuniversitetet valde systemet Primo som gör att möjligt att i en och samma sökning utsöka både tryckt och digitalt material, ända ner på artikelnivå. Detta är arbetsbesparande för forskare men ger också studenterna bättre förutsättningar att ta del av helheten i medieutbudet och inte begränsa sig till det fysiska bibliotekets resurser. Det är viktigt, inte minst vid ett nyare lärosäte med ett begränsat mediebestånd.

Om ovan nämna sökverktyg är en betydelsefull teknisk facilitet som underlättar sökande efter information är utvecklingen av själva mediebeståndet alltjämt av högsta prioritet. Under året har biblioteket haft ett projekt kring *användarstyrt förvärv* (PDA, patron driven acquisition). Det är en ny förvärvsmetod som ger bibliotekets användare större inflytande över förvärvet. Ett stort antal e-böcker görs tillgängliga för användarna. Böcker förvärvas och införlivas sedan i samlingarna när vissa kriterier är uppfyllda.

Stödet till publiceringsverksamheten ökar och har blivit allt viktigare för universitetet. Bibliotekets publiceringsanalyser är en bas inte bara för redovisningen av forskningsaktivitet externt utan också för fakultetsledningars verksamhetsdialoger med sina institutioner. Även enskilda forskare kan få stöd av biblioteket i frågor rörande exempelvis Open Access. Bakom

bibliotekets analyser ligger ett stort arbete för att säkra kvaliteten i materialet som matas in i DiVA.

Ett projekt initierat av biblioteksrådet, kopplat till utbildningsstrategin, inleddes under året för att utveckla bibliotekets utbildningsverksamhet. Projektet som löper ut vårterminen 2013 ska dels analysera bibliotekets utbildningsutbud kopplat till institutionernas behov, dels föreslå modeller för att nå distansstudenter. Här ser vi stora möjligheter till att på nya sätt etablera fördjupade samarbeten mellan universitetets lärare och bibliotekarierna, vilket ger möjligheter att ge studenterna en ännu bättre studietid. Vilket bl.a. bör ge förutsättningar för att de uppsatser som skrivs blir av hög kvalitet och ger uttryck för att lärosätets studenter är informationskompetenta och redo att ge sig ut i arbetslivet efter avslutad utbildning.

LEDNING OCH ARBETSMILJÖ

Som nämnts i förordet så har biblioteksledningen ägnat en stor kraft åt att hantera kommande besparingar i rambudget och till att ge underlag till lokaliseringsfrågan. Det förtjänar att nämnas att arbetet med att ta fram besparingsförslaget för kommande 3-årsperiod inleddes med ett brett och fritt möte mellan hela ledningsgruppen och LSG. Detta dels för att få en fortsatt god process i frågan, dels som ett led i en tidigare målsättning att göra LSG till en aktiv instans i bibliotekets utveckling – även om vi på detta sätt frångick den vanliga proceduren där frågor först behandlas på APT för att sedan formellt samverkas i LSG.

Årets gemensamma personaldagar gick av stapeln i Östersund där personalen fick samlas kring "cafébord" med frågeställningar rörande UB/LRC som läranderesurs. Vi hade också en diskussion kring "lika villkor" tillsammans med Yvonne Landström som bjudits in. Resultatet av diskussionerna har bl.a. använts vid planering av nästa års verksamhet. Vi har fortsatt med att ha delar av arbetsplatsträffarna ortsövergripande via Adobe i syfte att via information och dialog skapa delaktighet i UB:s utveckling. Vi ser att detta alltså är en bidragande orsak till att UB fungerar och även upplevs som en så väl fungerande helhet utan inlåsningar vare sig på orts- eller funktionsnivå.

Personalens kompetensutveckling löper på i sedvanlig ordning där även deltagande i olika nätverk är viktiga komponenter. En alldeles särskild satsning gjordes inför 2012 genom att bibliotekets personal alla erbjöds att få tillgång till s.k. surfplattor. På ett lärosäte som har som målsättning att vara excellenta på e-lärande är det betydelsefullt att biblioteket kan stödja detta och användandet av e-litteratur en viktig framgångsfaktor. Då är det viktigt att bibliotekets personal är väl förtrogna med tekniken i praktiken när de visar och talar för de digitala böckerna och tidskrifterna.

2012 var det dags att åter erbjuda all personal vid biblioteket hälsoundersökning – det är en god investering ur alla synvinklar – och vi har tagit del av resultaten från den enkät som besvarats vad gäller psykosociala arbetsmiljön och utifrån det genomfört förändringar samt planerar en verksamhet som skall stödja en bra arbetsmiljö. Den årliga HLR/DHLR-utbildningen har genomförts vid samtliga campusbibliotek.

Mer om arbetsmiljö och personalutveckling står att läsa under respektive campusbiblioteks delar av verksamhetsberättelsen.

UB:s Kvalitetsindex har utvecklats vidare. Dels utifrån förändringar i målskrivningar vid Mittuniversitetet så att fler indikatorer visar på hur UB stödjer e-lärandet och dels utifrån hur vi har att rapportera ett resultat för lärosätets ledning. I det arbetet har vi funnit en modell som kan underlätta förståelsen av UB:s verksamhet inom de valda områdena: utbildning, forskning, verksamhetens grundförutsättningar, samverkan, utvecklingspotential.

Ledningsgruppens beredning av biblioteksrådets tematiska möten har under året resulterat i en viss djupare förståelse för UB/LRC:s verksamhet och utveckling, både inom institutioner/avdelningar och inom UB/LRC.

SPECIFIKA UPPDRAG TILL ÖVERBIBLIOTEKARIEN 2012

Utöver det stående uppdraget att effektivt och ändamålsenligt samordna och leda universitetsbibliotekets olika verksamheter gavs följande tre uppdrag i lärosätets verksamhetsplan för 2012:

1. Att fullfölja implementeringen av LRC i bibliotekets verksamhet

Ett fortsatt uppbyggande av LRC:s verksamhet som nu dock kommit ett andra skede med mer av stabil grundverksamhet och ett uns mindre av nybyggaranda. Detta möjliggör att gå vidare enligt ursprungsplanen med att låta LRC bli en mer integrerad verksamhet inom biblioteket. Men i det första skedet har det varit primärt att låta LRC formera sig och hitta omfattningen av arbetsuppgifter. Integreringen biblioteket fortsätter och kommer att intensifieras under 2012.

2. Att föreslå åtgärder och aktiviteter som säkerställer kvaliteten inom e-lärande och skapar solida system utbildningarnas planering och genomförande. I uppdraget ingår aktiviteter som ökar prestationsgraden inom distansutbildning till minst 70 procent.

Under 2012 har LRC fortsatt arbeta för att säkerställa kvaliteten inom distansutbildningen. Detta har skett dels genom en fortsatt utveckling av de kurser och det stöd för lärare och studenter som LRC ger, och dels genom en fortsatt utveckling av de system som används vid Mittuniversitetet. Kursverksamheten har utökats, och under året har en rad mindre kursmoduler utvecklats för att stödja lärare i kursutveckling och genomförande. Som ett resultat av den genomlysning som gjordes 2011 av distansutbildningarna, har en särskild modul rörande faktorer för kursutveckling som kan ha betydelse för genomströmningen utvecklats och integrerats i grundkursen i e-didaktik. När det gäller solida system för utbildningarna har arbetet centrerats kring implementeringen av en ny lärplattform, där fokus varit på ökad likvärdighet i kursverksamheten. Det har t.ex. inneburit ett fokus på kursutveckling och gemensamma riktlinjer för kursutformning. Rutiner för automatisk hantering av plagieringskontroll är integrerade i den nya lärplattformen, och rutiner för automatisk avregistrering vid tidigt avbrott och hantering av inaktiva studenter är också integrerade i systemen. I arbetet har även utredningsarbetet kring digitalt campus varit viktigt, och den vidare utvecklingen av ett e-campus. I det arbetet ligger även utvecklingen av studentportalen och integrationen mellan lärplattform och studentportal, och inför 2013 även kursvärderingssystemet. En nyordning kring förvaltningen av systemen är inledd som ska ge ökade möjligheter till samordning och kvalitetssäkring. Genomströmningen inom distansutbildningen har under 2012 ökat, och når nu sammantaget 68 % (ur ÅR).

3. *Att* ska anpassa framtaget kvalitetsindex avseende biblioteksverksamheten så att det kan utgöra underlag till verksamhetsdialoger med rektor.

För att anpassa kvalitetsindex så att det kan utgöra ett underlag till verksamhetsdialoger med rektor visar vi i första ledet de fem områdenas resultat med en förtydligande samlad text kring de indikatorer som används inom respektive område. Detta sätt att beskriva indexet används för första gången i verksamhetsplanen för MIUN 2013.

EKONOMI

Utfallet för 2012 redovisar ett överskott om drygt 1.3 mkr. Största enskilda överskottet finns inom LRC vilket beror bl.a. på flera olika projekt med finansiering utanför rambudget. Det handlar till stora delar om problematik att få fram vikarier som ersätter ordinarie personal som går in i projekt eller på annat sätt lämnar luckor att fylla, detta beskrivs nedan närmare.

Rri (T)	9380	93811	93821	93831	SUMMA	9384	TOTALT
Intäkter av avgifter, ersättningar	-819 376	-50 892	-457 339	-134 807	-1 462 414		-1 462 414
Intäkter av bidrag	-222 957			-277 873	-500 830	-91 413	-592 243
Finansiella intäkter			-55	-72	-127		-127
Verksamhetens intäkter	-1 042 333	-50 892	-457 394	-412 752	-1 963 371	-91 413	-2 054 784
Kostnader för personal	1 488 591	4 720 696	6 037 621	6 745 892	18 992 800	3 405 058	22 397 858
Övriga driftskostnader	9 144 108	438 295	998 928	984 830	11 566 161	604 180	12 170 341
Finansiella kostnader	222				222		222
Interna kostnader för lokaler	12 921 750		700		12 922 450	1 147 825	14 070 275
Konsultkostnader						12 700	12 700
Interna övriga driftskostnader	12 767	163 741	123 764	103 603	403 875	58 742	462 617
Verksamhetens kostnader	23 567 438	5 322 732	7 161 013	7 834 325	43 885 508	5 228 505	49 114 013
SUMMA	22 525 105	5 271 840	6 703 619	7 421 573	41 922 137	5 137 092	47 059 229
Rambudget	21 759 677	5 475 066	7 349 315	7 833 685	42 417 743	5 986 258	48 404 001
Verksamhetens utfall	765 428	-203 226	-645 696	-412 112	-495 606	-849 166	-1 344 772

Fält 6C = 819 376 kr varav **KB valutadiff 294 602 kr** och **HÄ/LÄ 506 885 kr**
Fält 7C = **KB fjärrlånekomp**
Fält 6E = **SCA 309 822 kr**
Fält 7F = **Lönebidrag**
Fält 7I = **Nystarts/lönebidrag**

Mer specificerat:
Resekostnad UB: **324 322 kr** varav **campusresor 51 502 kr**
Resekostnad LRC: **54 716 kr** varav **campusresor 3 100 kr**
Personalutveckling UB: **382 222 kr**
Personalutveckling LRC: **44 846 kr**

Verksamhetschefen för LRC har arbetat 20 % åt UTV och 30 % som processledare e-lärande för projekt 490424, utbildningsstrategin. När vi la budget för 2012 hade vi verksamhetschefen på 100 %, men det blev 50 % i realitet. LRC har under 2012 haft 15 olika projekt i drift varav mycket av resurserna förlagts där och rambudgeten har därför inte utnyttjas i den vanliga utsträckningen. I Sundsvall och Östersund har vi inte haft full besättning, dels på grund av uppsägningstider från tidigare arbetsplatser. Bibliotekschefen i Sundsvall har även arbetat 50% med LRC:s projekt e-campus under första halvåret av 2012 och 20 % de två sista månaderna.

STATISTIK UB/LRC

Årsverken under 2012	
Bibliotekariéer och dokumentalister:	24,6
Biblioteksassistenter:	10,43
Fackutbildade specialister:	4,0
Övrig personal:	3,00
Anställda i biblioteksverksamheten 2012-03-01	
Bibliotekariéer och dokumentalister:	27,00

Biblioteksassistenter:	16,00
Fackutbildade specialister:	6,00
Övrig personal:	3,00
Kostnader för tryckt litteratur och e-litteratur	
Inköp av fysiska media och AV-material:	1 768 431,00
Inköp av virtuella e-baserade media och databaslicenser:	7 789 318,00
Mediebestånd totalt 2012-12-31	
Böcker och seriella publikationer i tryckt form - antal fysiska enheter:	219 419
Böcker och seriella publikationer i tryckt form - antal hyllmeter:	5 486
Böcker och seriella publikationer i tryckt form – varav i öppna samlingar:	191 044
Kursböcker - antal fysiska enheter:	14 980
Kursböcker - antal hyllmeter:	375
Grafiska och kartografiska dokument i tryckt form - antal fysiska enheter :	156
Audiovisuella dokument - antal fysiska enheter:	218
Databaser – antal:	90
E-böcker - antal titlar:	98 049
Periodika – tryckt form – antal löpande titlar :	340
Periodika – elektronisk form – antal löpande titlar :	15 276
Tidningar – tryckt form – antal löpande titlar:	4
Förvärv under 2012. Inköp, gåva, byte eller dyl. Ej deposition	
Böcker och seriella publikationer i tryckt form - antal fysiska enheter:	4 375
Böcker och seriella publikationer i tryckt form - antal hyllmeter:	109
Kursböcker - antal fysiska enheter:	951
Kursböcker - antal hyllmeter:	24
Databaser – antal:	4
E-böcker - antal titlar:	22 252
Omfattningen av den elektroniska publiceringen i fulltext av avhandlingar, uppsatser och artiklar under 2012	
Totalt bestånd av avhandlingar uppsatser och artiklar:	2 421
’ - varav antal studentuppsatser:	1 626
Antal publicerade avhandlingar, uppsatser och artiklar totalt sett under 2012:	363
Antal utlån av anpassade medier för personer med läshinder	
Utlåning, inklusive omlån under hela 2012 anpassade medier:	1 539
Antal utlån lokalt under 2012	
Hemlån, initiala lån:	69 707
Hemlån, omlån:	112 015
Fjärrlåning direkt till användare och till svenska bibliotek	
Fjärrutlån direkt till användare, levererade papperskopior:	242
Fjärrutlån till svenska bibliotek, fysiska initiala hemlån:	4 230
Fjärrutlån till svenska bibliotek, fysiska omlån hemlån:	3 777
Fjärrutlån till svenska bibliotek, levererade elektroniska dokument:	445
Fjärrutlån till svenska bibliotek, levererade papperskopior:	183
Fjärrinlåning inom och utom Sverige samt fjärrutlåningen utom Sverige	
Fjärrutlån utom Sverige, fysiska lån:	189

Fjärrutlån utom Sverige, levererade papperskopior:	5
Fjärrinlån från svenska bibliotek, fysiska lån:	2 010
Fjärrinlån från svenska bibliotek, levererade elektroniska dokument:	4
Fjärrinlån från svenska bibliotek, levererade papperskopior:	520
Fjärrinlån utom Sverige, fysiska lån:	55
Fjärrinlån utom Sverige, levererade elektroniska dokument:	231
Fjärrinlån utom Sverige, levererade papperskopior:	48
Användningen av den elektroniska samlingen	
Sökningar i bibliografiska databaser:	268 815
Framtagna fulltextdokument i databaser:	197 637
Framtagna dokument i övriga databaser (varken bibliografiska eller fulltext):	13 857
Framtagna fulltextdokument från seriella publikationer i elektronisk form:	12 201
Framtagna fulltextdokument e-böcker:	266 207
Antal besökare, virtuella och fysiska, 2012	
Fysiska besök i biblioteket 2012 enligt räkneverk:	645 749
Fysiska besök per dag, enligt stickprov:	2 227
Virtuella besök av IP besökare per år:	337 304
Antal sökningar i bibliotekets OPAC:	336 153
Antal sökningar i PRIMO:	242 682
Antal "resurser" som användarna hade tillgång till under 2012	
Antal serviceställen:	3
Antal publika datorer:	193
Antal studieplatser (sittplats vid skriv-/läsyta)	979
Bibliotekets undervisning under 2012	
Antal timmar formell lärarledd undervisning:	550
Antal deltagare vid formella lärarledda undervisningstillfällen:	3 859
Antal digitala pedagogiska resurser:	10
Antal virtuella besök av IP-besökare på digitala pedagogiska resurser 2012:	4 167
Antal timmar handledning i informationsökning, t.ex. "boka en bibliotekarie":	123
Antal referensfrågor som ställdes till biblioteket under 2012	
Antal referensfrågor genom stickprov:	5 544
Varav antal inkomna referensfrågor på elektronisk väg:	2 386
Antal indexeringar för databaser och bibliografiska tjänster som gjordes under 2012? Antal poster som indexerats av biblioteket i databaser och andra informationstjänster.	
824	
Öppettider	
Öppet antal dagar under 2012:	290
Öppet antal timmar per vecka:	54
Deltagare LRC:s workshops/seminarier	
253	

DIGITALA TJÄNSTER

Våren ägnades för de som är engagerade i systemdrift till stor del till att driftsätta sökverktyget Primo (en ingång för sökning i alla av biblioteket upphandlade dokument, samt även Open Accessmaterial, tryckta och digitala och även på artikelnivå). Ett inte så rutinerat implementeringsteam från leverantören Exlibris som just nu har många projekt på gång, samt problem med kompatibilitet mot Mittuniversitetets uppsättning av inloggningstjänsten CAS fördröjde projektet, men fr o m höstterminens början används det som bibliotekets förstaingång till sökning. Ett sökkoncept med ingångar till bibliotekets databasutbud mm byggdes kring Primo.

Primo-projektet krävde att vi aktivt jobbade med nätverk tillsammans med de andra svenska universitetsbibliotek som valt Primo. Vi valde också för att fördjupa samarbetet med bibliotek med samma uppdrag som vi, genom att delta i projektet Front2014, initierat av Chalmers bibliotek. Vi har där tillsammans i seminarieform diskuterat framtida informationsförsörjning och då specifikt tittat på framtida systemlösningar och dataflöden.

Vi har också gjort en omstrukturering och förbättring av tjänsten Sök i ditt ämne på biblioteks webbplats, där kontaktbibliotekarierna ämne för ämne informerar om sig själva och om söktjänster mm aktuella för ämnet.

Vi har också påbörjat en förändring av bibliotekets tekniska webbmiljö, vi har sedan ett antal år haft en egen server för att bygga bibliotekets webb, och det har berott på att vi för att kunna tillgängliggöra våra tjänster har haft behov av möjlighet till skriptning osv. Vi påbörjade under hösten en analys av om vi skulle kunna bygga bibliotekets webbmiljö i Liferay, teknisk plattform även för Studentportalen med LRC som systemägare.

Hösten har också delvis ägnats åt förberedelser och kompetensuppbyggnad inför att vi under 2013 kommer att ta över drift driften av den länkserver som är nödvändig för att lotsa våra användare vidare till de av oss upphandlade digitala resurserna. Tidigare har Libris-avdelningen på KB erbjudit tillgång till länkserver i det sk SAMSÖK-konsortiet, men det kommer att avvecklas helt under 2013.

Vi har extra bevakat att vår webbmiljö och våra söktjänster i största möjliga mån ska vara tillgängliga även för smartphone och läsplattor, genom responsiv design, dvs att den anpassar sig efter vilken skärmupplösning besökaren har. Genom att all personal har fått tillgång till en personlig surfplatta så har kompetensen ökat allmänt och studenter och forskare får bättre stöd och hjälp när det gäller att handha digitala dokument som t ex eböcker.

Vi har också byggt upp kompetens kring publicering och publikationsregistrering, vi är nu en grupp som jobbar med detta, för att komma ifrån personberoende och kunna möta

arbetstoppar t ex vid årsskiftet inför årsredovisningen. Gruppen har också jobbat med att förbättra service och information till lärosätets forskare kring Open Access och publicering, samt även med att öka kompetensen kring stöd till forskare i verktyg för utvärdering av publiceringskanaler.

Vi följer också fortlöpande utvecklingen kring publikationsregistrering och bibliometri nationellt genom att delta i möten och konferenser i de nätverk vi är aktiva, speciellt då under året aktuellt genom medelstillsättning för forskning där SWEPUB utpekats som ett framtida verktyg för utvärdering. (Flodströms utredning samt forskningspropositionen).

Under hösten påbörjades också ett förberedande arbete kring bibliometridelen inför den utvärdering av Mittuniversitetets forskning som planeras genomföras under 2013. Vi har haft kontakter med högskolebiblioteken i Skövde och Halmstad, som också deltar i ARC13 som delvis finansieras av KK-stiftelsen, samt även med de som arbetat med KTH:s RAE2012.

KUNDTJÄNST/UTBILDNING

Medlemmar Kundtjänst; Preschilla Helin Johansson, Anna Holmqvist, Anders Jonsson, Malin Johansson, Anita Frisk

*Medlemmar Utbildning; Kerstin Ånäs, Lars Våge (tom dec), Sofia Pemer (from dec), Gertrud Ivarsson, Mikael Reberg
Lena Spejare (koordinator)*

För att få tydligare inriktning så bestämdes i början av året att gruppen skulle delas i två delar; en grupp med fokus på utbildning och en som arbetar mer mot kundtjänstfrågor. Gruppen Utbildning utökades med en person från LRC och till gruppen Kundtjänst kom ytterligare personer med kunskap inom cirkulation.

Chatten fortsätter att öka och under året har vi haft över 1500 frågor. Flera personer inom personalgruppen har också börjat besvara chatten samt e-postfrågor till Fråga biblioteket.

För att bli bättre på att stödja distansstudenters undervisning i informationssökning har vi haft utvecklingstider för att utveckla vår kunskap inom Adobe Connect. Vi arbetar också med att skapa en bibliotekskurs, innehållande olika läroobjekt, i Moodle samt har chatten öppen på kvällar och lördagar.

Under året har vi haft en bibliotekariedag med tema undervisning och vi har också försökt att samordna utvecklingstiderna till gemensam fortbildning för personalen.

Vi har fortsatt att ge undervisning i Endnote för lärare och doktorander och flera av de undervisande bibliotekarierna undervisar studenterna i Endnote webb.

Några i personalen har ortsroterat, d v s arbetat några dagar på ett annat av våra bibliotek.

Vi har även detta år haft ett moment, *E-litteratur och läroobjekt*, i E-didaktikkursen .

Under november har vi haft mätning av olika frågor, denna gång med ytterligare en kolumn, teknik.

Kundtjänstgruppen har arbetat med att få cirkulation av medier samt arbetet i diskarna att fungera effektivare.

Verksamhetskoordinatorerna för Kundtjänst/Utbildning samt Digitala tjänster genomförde under våren ett utredningsuppdrag vad gäller bemanning i låne- och informationsdiskarna vilket ledde till vissa förändringar.

MEDIER

Medlemmar: Renée Abrahamsson, Jonas Degerfält, Bodil Jacobsson, Torun Sundström, Margaretha Andersson (koordinator).

Under året har Medier enträget arbetat vidare med att öka användningen och kännedomen om e-böcker. Ett projekt med användarstyrt förvärv av e-böcker har pågått vilket innebär att biblioteket ger användarna tillgång till en stor samling av titlar och därefter sker inköpen utifrån vilka titlar som läses/lånas. Utbildningstillfällen för personalen om e-böcker, användning och förvärv har ägt rum vid flera tillfällen. E-böcker har varit ett tema vid ett av biblioteksrådets möten. Ett e-bokspaket från Cambridge fanns på prov under oktober. E-bokspaketet Ebrary Academic Complete avslutades p g a låg användning och som alternativ införs ett nytt projekt kring användarstyrt förvärv under 2013.

Efter införandet av Primo, den nya söktjänsten, sker nu aktivering i SFX av både tidskrifter och e-böcker. Användningen av de digitala resurserna ökar, felanmälningar av olika slag ökar, sammantaget ökar arbetet med det digitala.

Besparingskrav inför 2013 innebär att efter analys av användningen avslutades databaserna Encyclopedia Britannica, Best Practice och Clinical Evidence. Det har också lagts besparingar på övriga mediekonton, det medförde att ett stort antal prenumerationer på tryckta tidskrifter avslutades inför 2013.

Nya digitala resurser är inköp av backfiles, paket med tidskriftstitlar from volym 1 inom ämnesområdena psychology, engineering and technology.

Arbetet med implementeringen av Dewey för klassifikation och uppställning fortsätter, tillvägagångssättet skiljer sig något på orterna men gemensamt är att rutiner införts och

arbetet löper på bra. Samtidigt pågår nationellt en utveckling av övergången till Dewey för svenska bibliotek och bevakning sker av det arbetet.

Fjärrlånen har minskat, både inlån samt antalet utlån till andra bibliotek. En utredning pågår av fjärrlåneverksamheten, den utredningen ska tillsammans med en kartläggning av förvärvsprocessen under 2013 ge ett underlag för en eventuell samordning och effektivisering av förvärvsarbetet.

LRC

Alltsedan LRC skapades som en didaktisk stödverksamhet riktad såväl mot lärare som mot studenter har verksamheten successivt byggts upp. Från början som en självständig avdelning under biblioteket, men successivt alltmer som en integrerad del i bibliotekets verksamhet. En del av att utveckla verksamheten under 2012 har varit riktad mot en ökad integration i biblioteket i stort. Genom sitt uppdrag samordnar och interagerar LRC idag med personer och verksamheter över hela lärosätet. Under 2012 har verksamheten vid LRC samordnats med Mittuniversitetets övergripande utbildningsstrategi för e-lärande, och en stor del av 2012 års uppdrag vid LRC har varit integrerade med andra verksamheter och modellprojekt vid universitetet som helhet.

LRC och lärandestöd för studenter

2012 har inneburit en konsolidering av studentmentorer vid samtliga campusbibliotek som en funktion tillgänglig dagtid, och under året har stödet anpassats till form och innehåll mot studenternas behov. Studentmentorer är studenter som redan läser vid universitetet och som kan ge andra studenter hjälp med frågor som rör allt från inloggningssvårigheter i studentportalen eller lärplattformen till frågor om uppsatsskrivning. För att stötta studenter även under sommaren, en period då det till största delen är distansstudenter som hör av sig, fanns studentmentorer tillgängliga via nätet genom Adobe Connect och chat, dock inte under juli månad. Studentmentorerna samordnade på så sätt stöd för redan antagna studenter och studenter som sökt och ska påbörja sina studier.

Under 2012 har LRC varit delaktig i att återetablera matematikstöd i Sundsvall i samarbete med studenter och lärare vid institutionen NAT. Verksamheten ska utvärderas och vid efterfrågan i Härnösand och Östersund kan formen för matematikstöd kanske användas även där. Inom ramen för utbildningsstrategin har ett samarbete med språkservice vid UK bedrivits för att även ge möjlighet att stödja studenter med handledning och språkstöd. Hösten 2012 fick en del av studenterna vid sjuksköterskeprogrammet i Östersund och Sundsvall språkhandledning i anslutning till att de skrev examensarbete. Försöket har

utvärderats och erfarenheterna ligger till grund för en etablering av språkverkstäder vid samtliga campusbibliotek inför hösten 2013.

Ett av LRC:s uppdrag har varit att samordna introduktions- och avslutningsaktiviteter, en uppgift som sker i samverkan med studentkårerna och övriga delar av Mittuniversitet. Introduktionsveckor har genomförts för de nyantagna studenterna vid varje terminsstart på samtliga tre campusorter. Avslutningshögtider har hållits för de studenter som avslutat sina studier vid samtliga tre campusorter i samband med terminsslut.

Under året har föreläsningar och workshops om studieteknik ordnats för att stödja studenternas studieskicklighet.

LRC och lärandestöd för lärare

En introducerande kurs i e-didaktik har genomförts med en dubbel kursomgång under våren 2012 och en kursomgång under hösten. Kursen har vidareutvecklats i relation till det utökade kursutbud LRC arbetat fram under 2012 och består nu av ett drygt tiotal fristående moduler som kan kombineras efter behov hos enskilda lärare. Ett mindre antal moduler är obligatoriska och utgör grund i kursen.

Seminarier och workshops har genomförts vid samtliga campus, en verksamhet som ökat. Innehåll har varit olika verktyg för lärande (Camtasia, Adobe Connect, powerpoint med ljud, enklare filminspelning), upphovsrätt, examination på nätet mm. Därtill har stimulerats till deltagande i externa webinarier, länkat till t ex OER (öppna lärresurser).Handledning har getts till lärare vid olika institutioner.

När det gäller utvecklingsinsatser för medieproduktion har en seminarieserie utvecklats under våren 2012 i samarbete med avdelningen för medie- och kommunikationsvetenskap (MKV). Serien fick inget stort genomslag, men finns som en infrastruktur att aktualisera vid kommande behov. Den egna produktionen av läroobjekt har under året ökat, LRC har varit med och spelat in och redigerat ett stort antal filmer. Under hösten 2012 har projektering av en ökad resurs för medieproduktion bedrivits tillsammans med IT-avdelningen och CAMP, samordnat med grundutbildningsprojektet för teknikstöd för Blended Learning.

Solida system för utbildningarna planering och genomförande

Under året har en ny lärplattform implementerats i tre steg. Under sommaren bedrevs fyra sommarkurser i den nya lärplattformen, hösten 2012 bedrevs ca 60 % av distanskurserna i den nya lärplattformen, och från vårterminen 2013 går samtliga kurser i den nya lärplattformen. Till stöd för implementeringen har LRC arbetat med personal vid institutionerna, 15 stycken lärare har haft rollen som lokal champion för lärplattformen och

därigenom kunnat stå för ett nära stöd för lärarna i arbetet med kursutveckling för den nya lärplattformen. Till lärplattformen har manualer för lärare, studenter, institutionssekreterare tagits fram, och workshops har getts med tre olika nivåmåssigt skilda innehåll; grund, fortsättning, samt avancerad.

Tillsammans med utbildningsstrategiprojektet Blended Learning vid institutionen THU har riktlinjer och manualer för kursutveckling för att kvalitetssäkra e-lärande utarbetats. De beräknas vara klara våren 2013.

Under året har även systemansvaret för studentportalen förts till LRC, och i samarbete med ett grundutbildningsstrategiprojekt har programsidor för drygt femton utbildningsprogram skapats i studentportalen. Systemansvar har även getts till LRC för det framtida kursvärderingssystemet för hela Mittuniversitetet.

Under 2012 har ett större utredningsprojekt kring Mittuniversitetets digitala campus genomförts, ett arbete som fortsatt under 2013 med syfte att samordna den webbaserade studiemiljön för studenterna och lärarna.

HÄRNÖSAND I SAMBIBLIOTEKET

Inledning

Årets fråga här i Härnösand har givetvis varit omlokaliseringen. Att en utredning skulle göras stod klart redan under våren och i oktober kom Gunnar Svedbergs förslag på olika lösningar.

Personal

Under 2012 har vi varit 11 anställda vid campusbiblioteket, 5 assistenter(ca 3,75 tjänst) och 6 bibliotekarier (ca 5,5 tjänst). En av biblioteksassistenterna gick i delpension och vi fick förstärkning med en halv bibliotekarietjänst från 1 oktober. Biblioteksvakter har tjänstgjort i receptionen på Plan 1 under måndag-torsdagskvällar. Vad gäller UB|LRC interna utvecklingstider så har vi under terminerna varannan vecka deltagit i dessa. Ofta via Adobe Connect tillsammans med bibliotekspersonalen i Östersund och Sundsvall. De Ipads och surfplattor som inköptes under vintern 2012 har varit mycket uppskattade och väl använda

Vi har varit med på introduktionsveckan för nya studenter och biblioteket stod för årets campusjulfest. I november hade en större del av personalen vid Sambiblioteket repetition i HLR/DHLR.

Arbetsmiljö

Under våren tog Café Samba (Sambibliotekets lunchrestaurang) över ansvaret för kaffeautomaten på Plan 4, vilken ersattes med en större maskin, som förutom varma drycker också erbjuder godis och bullar.

Värmen Plan 4 var under sommaren 2012 varit dräglig. Någon riktigt konkret åtgärd för att få ner värmen har inte vidtagits. Vi fortsätter dock att mäta temperaturen. I och med omlokalisering till Sundsvall kan det bli svårare att få fastighetsägaren, hyresvärden eller Camp att investera i en tillständig klimatmiljö.

In- och utpassage till de nya lärosalarna från hösten 2011 medför fortfarande problem. Skyltning och information har avsevärt förbättrats, men både interna och externa kunder har alltså ett behov av hjälp med passage till salarna, inloggning och vad gäller Agrellsalen, också användning av instrumentpanel. Det finns varierande orsaker till detta.

Under året har vi fortsatt arbetet med att få nya fungerande kopieringsmaskiner och i oktober fick vi två stycken bättre begagnade utrustade med kortläsare för kopieringskort, vilka säljs i informationsdisken.

Samverkan

Vi har tillsammans med kommunbiblioteket, i Libris och biblioteksdatasystemet fortsatt det manuella arbetet med att ändra från SAB till Dewey-koder, samt att märka om de medier som fått nya koder.

Bibliotekschefen har under året varit mentor för en student vid bibliotekarieprogrammet Högskolan i Borås.

Tillsammans med Mittuniversitetets informationsavdelning anordnade Sambiblioteket 25/5 en Bokbytdag (ett nationellt evenemang) med två i realtid bloggande litteraturvetarstudenter. Det var första gången detta ordnades och det blev ett uppskattat arrangemang.

I november fick vi besök av personal från Drammens bibliotek i Norge – ett systerbibliotek till Sambiblioteket. Vi hade många intressanta och gemensamma frågor, vilket för Drammens del utmynnade i ett förslag till starkare samarbete och samverkan mellan de olika biblioteken.

Sambiblioteksavtalet, som sades upp till 2010, har reviderats och undertecknats av parterna, Mittuniversitetet, Härnösands kommun och Landstinget Västernorrland.

Sambiblioteksrådet (Sambibliotekets huvudmän) har haft två möten där man framför allt diskuterat parkeringsfrågor och omlokaliseringen av utbildningen Campus Härnösand.

SUNDSVALL

Inledning

Vi har fortsatt arbetet med att förbättra studiemiljön för studenterna i biblioteket och arbetsmiljön för personalen, vilket finns beskrivet under arbetsmiljö och lokaler. En större omflyttning har genomförts i projektet att övergå till Dewey som hyllplacering. Vi har nu kommit så långt att plan 2 är till största delen Dewey förutom avd P och V. Resterande SAB finns på plan 3.

Vi har deltagit vid avslutningshögtid och introduktionsvecka.

I februari fick vi besök från Austin Peay University, Clarkesville, USA.

I samband med Strindberg 100 år anordnades en utställning i biblioteket.

Vi har varit på studiebesök vid SCA Research.

Personal

En bibliotekarie har slutat och ny kollega har anställts. Vi har sparat in 50% biblioteksassistenttjänst i och med att vår assistent fått bibliotekarietjänst i Härnösand.

Bibliotekschefen har jobbat med projektet E-Campus delvis under året och en bibliotekarie har fått utökad tjänst till 100 % under vikariatet.

Vi har haft samarbete med företaget Iris Hadar och erbjudit en person arbetsträning hos oss under ca 3 månader. I samband med det deltog personalen i en utvecklingstid då lärare från IHV berättade om neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Under sommaren anlätades en sommarjobbare som märkte om böcker till Dewey. Vi har också haft 2 praoelever från högstadiet under året samt ansvarade för MIUN:s julfest i Sundsvall.

Utvecklingstider har vi haft, bl.a. har studentkårens ordförande varit till oss och samverkansavdelningen vilka berättat om sina respektive verksamheter.

Arbetsmiljö

Nya taklampor har installerats på plan 4. Studenternas arbetsmiljö i biblioteket har vi försökt förbättra med hjälp av fler konstverk och tavlor. Vi har också låtit installera fler strömkontakter vid läsborden på plan 1 och i tysta lärummet så studenterna slipper dra ut lampornas sladdar för att ladda mobiler och datorer. Studenter efterfrågar fikamöjlighet efter kontorstid. Vi har haft dialog med restaurangen som ingått samarbete med Himlabadets restaurang där studenterna får rabatt.

Lokaler

Vi har haft kontakt med ISS om städningen vid biblioteket. Vi har även haft dialog med STU om systemet kring grupprumsbokningar och funnit en lösning på problemet att bokningar inte försvinner när inte rummen tas i bruk. Träden som varit illa därän i flera år (trots ihärdiga upplivningsförsök), har tagits bort och ett golv skall läggas på platsen.

En monitor har vi investerat i som satts upp i anslutning till informationsdisken, där vi lägger ut nyheter och information.

Samverkan med organisationer, företag etc

Vi nätverkar med biblioteken inom kommunen/regionen.

SCA: handledning, arkivering av tidskrifter och uppdatering av webbsida har genomförts under året. SFIS, Svensk förening för informationsspecialister, ZY-föreningen, Svensk biblioteksförning Västernorrland, Jämtland

ÖSTERSUND

Inledning

Under året har arbetet med Dewey-klassificeringen fortsatt. 5 spikningar har genomförts. Vi har deltagit i introduktionsveckan och Forskarfredag.

Personal

Biblioteket har 4,5 tjänster som assistent och 8,75 tjänster som bibliotekarie. En person har under året tagit ut 20 % delpension, en person har tagit tjänstledigt för att prova annat arbete, en vikarie har rekryterats. Även en del studentvakter har slutat och nya rekryterats. Bibliotekschefen har gått i pension och ny chef har tillträtt. Medarbetarsamtal genomfördes under våren och lönesamtal under hösten. Biblioteket har tagit emot 2 praktikanter från högstadiet. 1 person har arbetsprovat under en tid. I samband med att förra chefen gick i pension hade vi en avtackning och vårfest i kombination. Biblioteket ansvarade för årets julfest för Campus Östersund.

Arbetsmiljö

Psykosocial handlingsplan har upprättats. Skydds rond har genomförts i samverkan mellan chef och skyddsombud. En del av arbetsrummen har fått bättre värme i elementen och bättre belysning har satts in i ett arbetsrum. 4 ryggstöd, 1 mousetrappor och 1 höj- och sänkbart arbetsbord har inköpts till personal. Genom att vi köpt in ett söksystem har vi kunnat införa ett system med "bakjour" under eftermiddagarna.

Lokaler

Mögelskadan i magasinet är åtgärdad. Vattenläckage från yttertaket genom plan 3 och ner till plan 2 inträffade under senhösten, åtgärdades av A4 Campus. Informationsdisken har flyttats och studentmentorerna har fått en ny plats. Skyltning om att visa hänsyn och tala lågmält har satts upp runt stolparna på plan 2 och 3. Under sommaren flyttades alla böcker på plan 2 och fick en annan hyllindelning. En monitor har vi investerat i som satts upp i anslutning till informationsdisken, där vi lägger ut nyheter och information.

Teknik

Biblioteket har nu 66 datorer tillgängliga för studenterna, 4 datorer för katalogsökning har tagits bort. Det finns även 6 bärbara datorer för utlån. Antalet headsets för utlån har ökat. 1 portabel dator med dockningsstation och ny större skärm har inköpts till personal.

Samverkan med organisationer, företag etc

Avtalen med FHI och Tillväxtanalys har förnyats och samarbetet med Länsbiblioteket fortsatt, liksom med Länsarkivet. Bibliotekschefen blev under året adjungerad som ledamot i bibliotekskommittén vid Jämtlands läns landsting.